

Vezbe 15 – Ponedeljak, 26.11.2018., Sreda, 28.11.2018.

Zadatak 1. Koaksijalni kabl ima dva sloja dielektrika koja su postavljena koncentrično, permitivnosti $\epsilon_1 = 4 \cdot \epsilon_0$ i $\epsilon_2 = 9 \cdot \epsilon_0$, kao na slici. Poluprečnici elektroda kondenzatora su $a = 5 \text{ mm}$ i $b = 25 \text{ mm}$, $c = 10 \text{ mm}$. Odrediti:

- maksimalni napon na koji sme da se priključi ovaj kabl, ako su čvrstine dielektrika $E_{\text{C}1} = 180 \text{ kV/cm}$ i $E_{\text{C}2} = 250 \text{ kV/cm}$,

b) podužnu energiju sadržanu u celom kablu, neposredno pre varničenja

c) podužnu energiju sadržanu u unutrašnjem sloju kabla, neposredno pre varničenja.

Zadatak 2. Na slici je prikazan deo dvožičnog voda, koji se nalazi u vazduhu, sa podužnim nanelektrisanjem $Q' = 200 \text{ nC/m}$. $D = 1 \text{ m}$, $a = 1 \text{ cm}$. Izračunati silu koja deluje na provodnike voda.

Zadatak 3. Primenjujući princip zamišljenih pomeranja izračunati intenzitet vektora električne sile F_x koja deluje na čvrsti dielektrik, permitivnosti ϵ , postavljen kao na slici između elektroda pločastog kondenzatora, opterećenog nanelektrisanjem Q . Ivične efekte zanemariti.

Zadatak 4. Vazdušni pločasti kondenzator, površina elektroda S , na rastojanju x , opterećen je nanelektrisanjem Q . Primenjujući metod zamišljenih (virtuelnih) pomeranja izračunati silu kojom elektrode deluju jedna na drugu.

Zadatak 5. Kraj vazdušnog koaksijalnog kabla, poluprečnika provodnika $a = 0,5 \text{ mm}$ i $b = 1,5 \text{ mm}$, potopljen je u tečni dielektrik nepoznate dielektrične konstante ϵ i specifične mase $\rho_m = 1000 \text{ kg/m}^3$. Kabl je priključen na izvor napona $U = 1000 \text{ V}$. Pod dejstvom električnih sila, nivo dielektrika u kablu viši je za $h = 1,44 \text{ mm}$ od nivoa dielektrika van kabla. Odrediti ϵ_r dielektrika, pretpostavljajući da je približno površ dielektrika u kablu ravna (kao na slici).

Vezbe 16 – Petak, 30.11.2018.

Zadatak 1. Izračunati vektor gustine struje u sredini gde se elektroni, koncentracije $N_1 = 10^{10} \text{ m}^{-3}$ kreću brzinom $v = 30 \text{ cm/s}$, a šupljine dvostruko veće koncentracije tri puta manjom brzinom.

Zadatak 2. Na slici je prikazan deo dugog koaksijalnog kabla u čijim provodnicima postoji struja jačine I . Odrediti intenzitet struje kroz ravnu, kružnu površ S , poluprečnika r , za $0 < r < \infty$.

Zadatak 3. Izračunati intenzitet vektora gustine struje u dugoj bakarnoj cevi sa strujom $I = 5 \text{ A}$. Unutrašnji poluprečnik cevi je $a = 10 \text{ mm}$, a spoljašnji $b = 12 \text{ mm}$. Specifična otpornost bakra iznosi $\rho_{\text{Cu}} = 1,6 \cdot 10^{-8} \Omega \text{m}$.

Zadatak 4. Izračunati gustinu snage Džulovih gubitaka u bakarnoj cevi iz prethodnog pitanja.

Zadatak 5. Na slici je prikazan deo dugog pravog nehomogenog provodnika sa strujom jačine I . Dokazati da je električno polje u provodniku homogeno.

a) Skicirati (na posebnim crtežima) linije vektora J i E tako da njihova gustina odražava odnos intenziteta vektora u različitim materijalima.

b) Odrediti odnos jačina struja kroz jedan i drugi njegov sloj.

c) Odrediti odnos gustina snaga Džulovih gubitaka u dva sloja, ako je: $\rho_2 = 5\rho_1$, $b = 0,5a$ i $c = 0,25a$.

Zadatak 6. Na slici je prikazan uzdužni presek dela pravolinijskog provodnika konstantnog poprečnog preseka površine S , načinjenog od dva materijala različite specifične otpornosti. Kroz provodnik se uspostavila struja jačine I . Skicirati (na posebnim crtežima) linije vektora J i E tako da njihova gustina odražava odnos intenziteta vektora u različitim materijalima. $\rho_1 = 10\rho$

Zadatak 7. Na slici je prikazan deo pravolinijskog provodnika načinjenog od bakra kroz koji postoji struja jačine I . Ako je ova struja veoma velika, obeležiti na crtežu koji deo će se prvi istopiti i objasniti zašto.

Zadatak 8. Grejač snage $P = 800 \text{ W}$, koji će se priključiti na izvor napona $U = 200 \text{ V}$, treba napraviti od žice od kantala. Dozvoljen intenzitet vektora gustine struje kantala je 10 A/mm^2 , a specifična otpornost pri radnoj temperaturi $\rho = 12 \cdot 10^{-6} \Omega \text{m}$. Izračunati površinu poprečnog preseka i dužinu žice.